

Jaciment de la plaça doctor Guardiet

Rubí

Ubicació

Comarca: Vallès Occidental
Lloc/Adreça: Al costat de l'església de Sant Pere de Rubí, 08191-RUBÍ
Emplaçament: Dins el nucli urbà

Coordenades:

Latitud: 41.49172
Longitud: 2.03034
UTM Est (X): 419059
UTM Nord (Y): 4593799

Classificació

Número de fitxa: 08184-68
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Jaciment arqueològic
Estil / època: Antic Romà Medieval
Estat de conservació: Regular
Notes de conservació: Per la seva pròpia natura de patrimoni que es troba sota terra presenta un alt grau de fragilitat davant els projectes urbanístics, així com un alt grau d'incertesa en la valoració de les restes abans de ser exhumades, ja que la seva configuració pot variar molt en molt poc espai.

Protecció: Inexistent
Número inventari: IPAC - CA Rubí 24

Generalitat i altres inventaris

Accés: Fàcil
Ús actual: Social
Titularitat: Pública
Titular: Ajuntament de Rubí, Pça. Pere Aguilera, 1, 08191-RUBÍ
Fitxes associades:

Descripció

A l'espai ocupat per l'actual plaça ha aparegut ceràmica ibèrica i romana, amb terra sigillata, entre els materials arqueològics destaquen una llàntia baix-imperial i un fragment de terra sigillata estampada taronja (JÀRREGA, 1988). Com a estructura arquitectònica a destacar, es troba un edifici rectangular amb una obertura estreta a l'extrem, amb tres o quatre basaments de columna al davant així com un fris amb roleus. A sobre van aparèixer diversos enterraments. La veu popular ho identificava amb una "casa moruna". També ha aparegut a la plaça ceràmica paleocristiana i un fragment de fust de columna helicoidal similar al que hi ha a la finestra de la façana de l'església, que avui es troba a la Rectoria. Així mateix van aparèixer enterraments dins d'àmfora i en caixa de lloses (MARGENAT, 1985c) i un fris motllurat amb roleus similar a un altre trobat a Ullastret, que es relaciona amb un suposat "temple hel·lenístic" (VILALTA, 1987a). Altra troballa d'interès és un enterrament d'inhumació en fossa simple excavat al substrat. Es tracta d'un individu en posició de decubit supí i orientat d'E-O. La cronologia és molt incerta però la presència de material romà en zones molt pròximes pot induir a pensar que sigui d'època romana (ENRICH, 1993). A les excavacions dels anys 1993 i 1994 van aparèixer 84 tombes pertanyents a la necròpolis de l'església romànica de Sant Pere. Es va distingir una tipologia de tres classes de tombes, de caixa de lloses, amb capçalera de lloses i excavades al terra. A més de la necròpolis es van trobar tres sitges amb abundant material altmedieval. Aquestes restes haurien destruït la major part de les d'època anterior que hi podés haver. Els materials antics eren majoritàriament dels segles II - I aC. També apareixien rodes de molí reaprofitades per a tapar algunes tombes. Es van excavar nou sitges romanes i un mur associat a un paviment d'"opus signinum" a més d'un hipocaust que s'endinsava sota l'església. Aquest podia pertànyer a uns petits banys privats que van ser reformats al llarg de la seva utilització, que va durar, com a mínim, fins els segles IV o V (VILA, 1993; 1994a; 1994b). A la part superior varen aparèixer restes d'una farga baixmedieval (datada per documentació el 1460) i que es trobava a la "Sagrera" de l'església (MARGENAT, 1995). Aquesta farga va ser feta perquè els habitants de Rubí no volien anar a llussar les eines a la del senyor del Castell i van fer diversos intents fins que van aconseguir obrir aquesta (GARCIA, 1995). A la plaça també es van detectar restes del primitiu rec medieval (MARGENAT, 1995),.

Observacions:

ESGLÈSIA DE SANT PERE Apareixen materials antics a la plaça (BENCOMO et alií, 1986: 24). La plaça havia estat el mercat vell (TURU et alií, 2000).

Història

Aquí hi havia l'antiga sagrera, primer centre de poder municipal on els membres del comú dictaven normes un cop abolits els mals usos, el 1395 a redós de l'església i prop del rec que venia del Bullidor (PRAT, 1999) i on va perdurar fins fa pocs anys el "Mercat Vell". A principis del segle XVI es van començar els arranjaments d'una peça de terra per convertir-la en plaça pública davant l'església. El rector Baltasar Carballo va establir el 22 de juny de 1516 la situació i superfície de la plaça de Rubí. El 1555 la documentació dona la referència de l'existència d'unes sis cases (segons BENCOMO, 1996) o set cases (segons GARCÍA, 1996) a la zona de la Sagrera. En el segle XVI, a la Sagrera, a més de la rectoria hi havia

el ferrer, el rajoler, el sastre, el teixidor, el sabater i el fuster (GARCÍA, 1996) El 1640, al mateix barri hi havia unes vint cases. En aquest barri va instal·lar la "botiga" el cirurgià Anton de Borja. (BENCOMO, 1996). L'any 1986 Consolació García va fer unes excavacions que no donaren resultats aprofitables (VILALTA, 1986b). L'any 1993 i 1994 es van fer intervencions arqueològiques, dirigides per Goretti Vila, que van permetre obtenir una visió del jaciment (VILA, 1993; 1994a; 1994b).

Bibliografia

BENCOMO et alii (1986) BENCOMO, C.; BELTRAN, J.L.; GARCIA, C.; IBAÑEZ, D.; JORBA, A.; LÓPEZ, F.; MOLINERO, C.; OLLE, J.; PRIETO, A.; PUIG, R.M.; RUFE, M.A.; SANTIRSO, M.; YSAS, P. Aproximació a la Història de Rubí. Rubí, Ajuntament de Rubí.. materials al Museu de Rubí BENCOMO I MORA, Carme. (1996) "Rubí a l'Edat Moderna: una síntesi general", Butlletí del Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí, Núm. 40, p. 325-339. Rubí: Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí. CARTA ARQUEOLÒGICA (1999) Inventari del Patrimoni Arqueològic de Catalunya. Carta Arqueològica. Rubí (Vallès Occidental), Barcelona, Generalitat de Catalunya. GARCÍA I MAJÓ, Lluís (1995) "Sant Pere de Rubí a l'època baix-medieval; segles XII, XIII, XIV i XV", Butlletí del Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí, Núm. 39, p. 309-318. Rubí: Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí. GARCÍA I MAJÓ, Lluís (1996) "Sant Pere de Rubí. La seva evolució de parròquia rural a urbana", Butlletí del Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí, Núm. 40, p. 340-349. Rubí: Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí. JÀRREGA I DOMÍNGUEZ, Ramon (1988) "El poblament tardo-romà a la zona de Rubí". Butlletí del Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí, Núm. 28, p. 375-399. Rubí: Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí. ENRICH GREGORI, Roser (1993) "Nucli antic, Rubí" Anuari d'Intervencions Arqueològiques a Catalunya. Època romana, antiguitat tardana, pàg. 275. Barcelona: Generalitat de Catalunya. MARGENAT I RIBAS, Francesc (1985c) "El problemàtic origen de la parròquia de Sant Pere de Rubí (II)". Butlletí del Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí, Núm. 18, p. 27-45. Rubí: Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí. MARGENAT I RIBAS, Francesc (1995) "Rubí a l'època alt-medieval", Butlletí del Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí, Núm. 39, p. 297-308. Rubí: Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí. MORO I GARCÍA, Antonio (1990) Catàleg de restes arqueològiques i zones d'interès geològic del terme municipal de Rubí, Rubí, document mecanografiat, Centre d'Estudis Rubinencs - Ajuntament de Rubí. PRAT, Josep (1999) "Rubí. Passat, present i futur d'una ciutat jove i dinàmica" Rubí. Guia Local. Pp. 6-10, Ed. Hermes Comunicacions S.A. TURU CREHUERAS, Eulàlia et al. (2000) Rubí a vista de "Rossinyol", Rubricata. Revista Mensual, núm. 2.301, Octubre 2000. S.Ll: Rotimprès. VILA I FÀBREGAS, Goretti (1993) Informe preliminar de les excavacions arqueològiques de la plaça del doctor Guardiet (Rubí, Vallès Occidental). Document mecanografiat (26.11.1993). VILA I FÀBREGAS, Goretti (1994a) Informe de les excavacions arqueològiques realitzades a la plaça del doctor Guardiet (Rubí, Vallès Occidental). Resultats preliminars. Document mecanografiat (04.01.1994). VILA I FÀBREGAS, Goretti (1994b) Informe de les excavacions arqueològiques realitzades a la plaça del doctor Guardiet (Rubí, Vallès Occidental).. Document mecanografiat (21.04.1994). VILALTA, Jordi (1986b) "Noticiari". Butlletí del Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí, Núm. 20, p. 111-117. Rubí: Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí. VILALTA, Jordi (1987a) "Ibèrics i itàlics a Laietània (150-50 aC). Transformacions i penetració romana a la Catalunya central costanera (primera part)". Butlletí del Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí, Núm. 24, p. 222-243. Rubí: Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí. VILALTA, Jordi (1995) "Noticiari abril 1994 - març 1995", Butlletí del Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí, Núm. 39, p. 309-318. Rubí: Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí.

